

Suvestinė redakcija nuo 2012-01-05 iki 2013-12-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [45-1702](#), i. k. 108301MISAK00D1-199

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATŲ

2008 m. balandžio 14 d. Nr. D1-199

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#); 2007, Nr. [77-3044](#)) 15 straipsniu:

1. T v i r t i n u Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [39-1280](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. lapkričio 8 d. įsakymą Nr. D1-572 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [3-51](#));

2.3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymą Nr. D1-317 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2005, Nr. [80-2911](#));

2.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 2 d. įsakymą Nr. D1-508 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [120-4572](#));

2.5. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 12 d. įsakymą Nr. D1-603 „Dėl aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 659 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų bei Miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių apskaitos bei vertinimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2007, Nr. [118-4851](#)).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (toliau vadinama – Nuostatai) nustato miško atkūrimo ir įveisimo, miško želdinių ir žėlinių priežiūros, apsaugos ir miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių kokybės reikalavimus.

2. Šių Nuostatų reikalavimai privalomi valstybinių miškų valdytojams ir naudotojams. Privačių miškų savininkams privalomi 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 24, 25, 33, 37, 38, 39 ir 40 šių Nuostatų punktai, kiti punktai – rekomenduotini.

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

medynų ir krūmynų pertvarkymas – medynų ir krūmynų kirtimas ir želdinimas siekiant vertingesnių norimos paskirties ir rūšinės sudėties miško želdinių arba žėlinių;

miško atkūrimas – miško žėlimas ir (arba) želdinimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas augo;

miško kenkėjai – organizmai (mikroorganizmai, bestuburiai arba stuburiniai gyvūnai), kenkiantys miško medžiams, mažinantys jų prieaugį, bloginantys jų kokybę ir darantys nuostolius;

miško veisimas – miško želdinimas ir žėlimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas neaugo;

miško želdiniai – žmogaus pasodinti arba įveisti sėjant sėklas miško medžiai ir krūmai (ne mažesniame kaip 0,1 ha plote) atkuriant arba įveisiant mišką (terminas dažniau vartojamas kalbant apie jauną mišką). Mišriu miško atkūrimo ir įveisimo būdu atkurtas arba įveistas miškas priskiriamas želdiniams, kai želdinti medeliai arba krūmai sudaro 50 proc. ir daugiau šiuose Nuostatuose nustatyto jų skaičiaus;

miško želdinimas – miško atkūrimas arba įveisimas sėjant miško medžių ir krūmų sėklas arba sodinant iš jų išaugintus sodmenis;

miško želdinių ir žėlinių atsodinimas – pakartotinis sodmenų sodinimas arba sėklų sėjimas žuvusių arba negyvybingų miško želdinių arba žėlinių vietoje;

miško žėlimas – miško atsikūrimas arba įsiveisimas be žmogaus pagalbos arba taikant miško žėlimą skatinančias priemones;

miško žėlimo skatinimas – palankių sąlygų miško žėlimui sudarymas, taikant specialias ūkines priemones;

miško žėliniai – savaime sužėlę miško medžiai ir krūmai ne mažesniame kaip 0,1 ha plote, atsikuriant miškui arba apželiant mišku žemėms, kuriose miškas prieš tai neaugo (terminas dažniau vartojamas kalbant apie jauną mišką). Miško žėliniams priskiriamas miškas, kai savaime išaugę medeliai sudaro daugiau kaip 50 proc. šiuose Nuostatuose nustatyto medelių skaičiaus;

plantaciniai želdiniai – specialios paskirties (auginami prekybei medienai, energetinei žaliavai ir kt.) vienos medžių ar krūmų rūšies želdiniai;

tikslinės medžių rūšys – medžių rūšys, kuriomis turi būti atkuriamas ar įveisiamas miškas;

želdavietė – sklypas miškui želdinti;

želvietė – sklypas miškui želti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

4. Miško savininkai, valdytojai ir naudotojai privalo laiku ir tinkamai atkurti mišką, atlikti miško želdinių ir žėlinių priežiūrą, apsaugą, atsodinti žuvusius želdinius ir žėlinius, prižiūrėti ir saugoti juos nuo gaisrų, miško kenkėjų, ligų ir kitų neigiamų veiksnių.

5. Rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (II A gr.), rekreaciniai (II B gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) – natūraliai atželiant ar želdinant.

6. Saugomose teritorijose, esančiose bet kurios funkcinės paskirties miškuose, miškas atkuriamas ar įveisiamas vadovaujantis šių Nuostatų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimais.

7. Vidutinės ir ilgos rotacijos plantaciniai želdiniai, kurių auginimo trukmė ilgesnė kaip penkeri metai, priskiriami miško želdiniams. Trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai, kurių auginimo trukmė penkeri ir mažiau metų, miško želdiniams nepriskiriami. Plantaciniai miško želdiniai gali būti auginami tik tuose plotuose, kuriuose prieš tai miškas neaugo, išskyrus atvejus, kai jie sodinami moksliniams tyrimams atlikti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

II. ŽELDAVIETĖS, ŽELVIETĖS IR DIRVOS PARUOŠIMAS

8. Paruošiant želdavietę ar želvietę miškui želdinti ar želti, nustatomas jos plotas ir, atsižvelgiant į jos sąlygas, nuleidžiamas paviršinis vanduo, pašalinami nepageidaujami medžiai ir krūmai, jų atžalos ir ataugos, taikomos priemonės miško kenkėjų ir grybinių ligų židiniams surasti, naikinti ir jų daromai žalai mažinti, biologinei įvairovei gausinti (įrengiami vandens telkiniai – girdyklos miško gyvūnams, sodinamos nektaringų ir ornitochorinių augalų grupės ir kt.).

9. Įveisiant mišką, želdavietės ar želvietės ribos kampuose turi būti pažymėtos stulpeliais.

10. Dirva miško želdiniams ruošiama ištisai (ariant, frezuojant, kultivuojant ir kt.) arba iš dalies (išariant vagas, padarant aikšteles, kauburėlius ir kt.), atsižvelgiant į želdavietės sąlygas. Dirva gali būti neruošiama užmirkusiose, pelkinėse nenusausintose augavietėse, 35° ir statesniuose šlaituose. Suplūktose žemės ūkiui naudotose dirvose dirva ruošiama apie 40 cm gyliu.

III. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS IR TANKIS

11. Miško želdinių ir želinių rūšinė sudėtis parenkama atsižvelgiant į augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį, laikantis šių reikalavimų:

11.1. atkuriant mišką, želdinių ar želinių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 50 proc. Nuostatų 1–3 prieduose nurodytų tikslinių medžių rūšių, išskyrus atvejus, kai valstybiniuose ekosistemų apsaugos (II A gr.), apsauginiuose (III gr.) ir visuose privačiuose miškuose baltalksnynai ir skroblynai paliekami atželti, ir visų nuosavybės formų II–IV gr. pušynuose buvusiuose šakninės pinties židiniuose atkuriamas miškas;

11.2. atkuriant mišką tik spygliuočių medžių rūšimis, Nb augavietėse grupėmis (ne mažiau kaip 1 proc. želdavietės ar želvietės ploto) turi būti veisiami nektaringi lapuočiai medžiai ir krūmai arba išsaugomi jų savaiminukai;

11.3. II–IV gr. pušynuose buvusiuose šakninės pinties židiniuose miškas turi būti atkuriamas lapuočių medžių rūšimis (šis reikalavimas netaikomas Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje);

11.4. atkuriant eglynų kirtavietes, kuriose eglių kelmų su centriniu puviniu yra 40 procentų ir daugiau arba nuo grybinių ligų ar vabzdžių kenkėjų pažeidimų žuvusių spygliuočių kirtavietes, želdinių ar želinių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 50 procentų lapuočių medžių rūšių;

11.5. įveisiant mišką, želdinių ar želinių rūšinė sudėtis projektuojama atsižvelgiant į rekomendacijas „Miško želdinimo ir želimo skatinimo technologiniai modeliai žemės ūkiui nenaudojamose žemėse“ (Vilnius, 2005).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

12. Ūkiniuose (IV gr.) miškuose, išskyrus juose esančias saugomas teritorijas, kirtavietės paliekamos atželti tomis pačiomis tikslinėmis medžių rūšimis tik tais atvejais, kai prieš tai augę ir šalia augantys tų pačių medžių rūšių medynai yra ne žemesnės kaip antros selekcinės grupės (jeigu selekcinė grupė nenustatyta – ne žemesnio kaip antro boniteto, pušies medynai Dzūkų ir Sūduvos aukštumos kilmės rajone (LT/P6) – ne žemesnio kaip trečio boniteto), išskyrus Nae, Ua, Ub, Uc, Pa, Pb, Pc, Pd ir nusausias Pa ir Pb augavietes, kuriose medynų selekcinė grupė neribojama.

13. Projektuojant ir sodinant želdinius, jų tankis ekosistemų apsaugos (IIA gr.), apsauginiuose (III gr.) ir ūkiniuose (IV gr.) miškuose turi atitikti Nuostatų 4 priedo reikalavimus. Įveisiant mišką žemėje, priskirtoje IIA, III ir IV gr. miškams, spygliuočių želdinių tankis gali būti iki 20 procentų mažesnis nei nurodyta 4 priede, spygliuočių želdinių tankis – iki 20 procentų mažesnis nei nurodyta 14 punkte, hibridinių drebulių želdinių tankis – iki 30 procentų mažesnis nei nurodyta 4 priede. Projektuojant ar nustatant želdinių tankį ir rūšinę sudėtį, turi būti atsižvelgiama į augančių tikslinių medžių rūšių gyvybingų savaiminukų kiekį ir jų išsidėstymą. Pušies, eglės ir ąžuolo želdiniuose į rūšinę sudėtį ir tankį įskaitomi ne mažesnėmis kaip 0,03 ha grupėmis augantys beržo ir drebulės savaiminukai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

14. Projektuojant želinius, jų tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį želdinių sudėtyje, turi būti ne mažesnis kaip: pušies Pa augavietėje – 1 tūkst. vnt./ha (iki 0,5 m aukščio) arba 0,5 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 0,5 m aukščio), pušies ir beržo Pb augavietėje – 3 tūkst. vnt./ha (iki 0,5 m aukščio) arba 2 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 0,5 m aukščio), visose eglės ir liepos augavietėse – 4 tūkst. vnt./ha (iki 0,5 m aukščio) arba 3 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 0,5 m aukščio), visose ąžuolo augavietėse – 5 tūkst. vnt./ha (iki 0,5 m aukščio) arba 4 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 0,5 m aukščio), likusiose pušies, beržo ir visose juodalksnio, baltalksnio augavietėse – 6 tūkst. vnt./ha (iki 0,5 m aukščio) arba 4 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 0,5 m aukščio), visose uosio, klevo, drebulės ir guobinių augavietėse – 6 tūkst. vnt./ha (iki 1 m aukščio) arba 4 tūkst. vnt./ha (daugiau kaip 1 m aukščio). Jeigu želdinių pradinis tankis mažesnis nei nurodytasis, jie želdvietėje auga netolygiai ir nėra galimybės jiems atsirasti, reikia papildomai želdinti.

IV. MIŠKO SODINIMAS

15. Miško dauginamoji medžiaga, naudojama miškams atkurti ir įveisti, turi atitikti Miško dauginamosios medžiagos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 (Žin., 2003, Nr. [108-4841](#); 2007, Nr. [128-5240](#)), reikalavimus.

16. Miško sodmenų iškasimo, laikymo, pervežimo sąlygos ir jų kokybė turi atitikti Miško sodmenų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 337 (Žin., 2003, Nr. [71-3292](#)).

17. Mišką draudžiama želdinti nekokybiškais miško sodmenimis, vienmečiais eglės, ąžuolo sėjinukais ir visų medžių rūšių savaiminukais.

5 skyrius. Neteko galios nuo 2010-10-22

Skyriaus naikinimas:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin. 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

VI. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

20. Miško želdiniai ir želiniai iki susiformuos jaunuolynas ir prasidės ugdymo kirtimai (minkštųjų lapuočių – iki šešerių metų, spygliuočių ir kietųjų lapuočių – iki aštuonerių metų) turi būti prižiūrimi ir saugomi. Miško želdinių ir želdinių priežiūra apima šiuos darbus: medelių pasodinimo vietų, šalčio iškilnotų medelių ir jų apnuogintų šaknų užpylimą žemėmis, užneštų

žemėmis medelių atkasimą, stelbiančios žolinės augalijos, stelbiančių medelių ir krūmų pašalinimą, paviršinio vandens nuleidimą, žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių atsodinimą. Miško želdinių ir žėlinių apsauga apima šiuos darbus: želdinių ir žėlinių apsaugą nuo vabzdžių kenkėjų ir grybinių ligų, pelinių graužikų, žvėrių, mechaninių pakenkimų, priešgaisrinių mineralizuotų juostų įrengimą.

21. Miško želdiniai ir žėliniai turi būti atsodinami, kai augančių gyvybingų projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis želdiniuose pirmaisiais jų augimo metais yra mažesnis kaip 85 proc., trečiaisiais metais želdiniuose ir žėliniuose – mažesnis kaip 80 proc. Nuostatų 13 punkte nurodyto tankio arba kai jie sklype auga netolygiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

VII. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ DOKUMENTAI

22. Valstybinėje žemėje miškas atkuriamas, įveisiamas, medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi pagal Nuostatų 5 priede nurodytą Miško želdinimo ir žėlimo projektą, kurį tvirtina: valstybės įmonės miškų urėdijos valdomiems miškams – valstybės įmonės miškų urėdijos miškų urėdas ar jo įgaliotas valstybinis miškų pareigūnas, kitų valdytojų ar naudotojų miškams – jų įgalioti asmenys. Sklypui, kuriame numatomas miško žėlimas, Miško želdinimo ir žėlimo projektas parengiamas ne vėliau kaip per du su puse metų po miško išskirtimo, sklypui, kuriame numatomas miško želdinimas, – iki miško želdinimo darbų pradžios.

Kertant mišką atvejiniiais kirtimais, kai po paskutinio kirtimo atvejo tikslinių medžių rūšių žėlinių vidutinis aukštis yra ne mažesnis kaip 0,5 m ir jų tankis atitinka Nuostatų 38 punkte nustatytus reikalavimus, Miško želdinimo ir žėlimo projektas nerengiamas, surašomas laisvos formos miško atkūrimo aktas, kuriame turi būti nurodyta žėlinių vieta, plotas, augavietė, vidutinis aukštis, tankis, amžius ir rūšinė sudėtis. Šį aktą valstybės įmonės miškų urėdijos valdomiems miškams tvirtina valstybės įmonės miškų urėdijos miškų urėdas ar jo įgaliotas valstybinis miškų pareigūnas, kitų valdytojų ar naudotojų miškams – jų įgalioti asmenys. Kai taikant atvejinius kirtimus šių rodiklių pasiekti nepavyko arba taikomos žėlimą skatinančios priemonės, Miško želdinimo ir žėlimo projektas rengiamas prieš paskutinį kirtimo atvejį arba po jo, atsižvelgiant į susidariusias sąlygas miškui atkurti.

Miško želdinimo ir žėlimo projektas parengiamas raštu, įvedamas į kompiuterinę duomenų bazę, duomenys apie įvykdytus darbus jame įrašomi ne vėliau kaip per mėnesį nuo darbų atlikimo. Miško želdinimo ir žėlimo projektas ar miško atkūrimo aktas saugomas, kol bus nukirstas pagal jį įveistas arba atkurtas medynas. Atžėlę ir apželdinti sklypai pažymimi miškotvarkos taksacinėje ir kartografinėje medžiagoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

23. Privačioje žemėje miškas įveisiamas ir medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi vadovaujantis Nuostatų 6 priede nurodytu Miško želdinimo ir žėlimo projektu, kurį tvirtina valstybės įmonės miškų urėdijos miškų urėdas ar jo įgaliotas valstybinis miškų pareigūnas. Miškas atkuriamas pagal privataus miško vidinės miškotvarkos projektą, kuriame turi būti suprojektuotas ir su miško savininku suderintas miško atkūrimo būdas, tikslinės medžių rūšys, jų išdėstymas, bendras tankis 1 ha ir miško želdinių ar žėlinių priežiūros ir apsaugos priemonės. Kai miškas kertamas be vidinės miškotvarkos projekto arba vidinės miškotvarkos projekte nesuprojektuotos miško atkūrimo priemonės, miškas atkuriamas pagal biržės režėjo sudarytą Nuostatų 6 priede nurodytą Miško želdinimo ir žėlimo projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

24. Valstybinėje ir privačioje žemėje atkuriant mišką, atliekant medynų ir (ar) krūmynų pertvarkymą, kirtavietei ar pertvarkomam plotui, įveisiant mišką vienam ar keliems

besiribojantiems kadastriniams ar taksaciniams sklypams rengiamas vienas Miško želdinimo ir žėlimo projektas. Įveisiant mišką, kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ų) grupė užima 0,5 ha ir didesnį plotą, šiam plotui gali būti rengiamas atskiras Miško želdinimo ir žėlimo projektas.

Valstybinėje žemėje, kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ių) grupė ir (ar) skirtingas miško atkūrimo būdas (želdinimas, žėlimas, mišrus) užima 0,3 ha ir didesnį plotą, miško želdinimo ir (ar) žėlimo priemonės šiems plotams projektuojamos atskirai ir jie pažymimi projekto brėžinyje numeruojant eilės tvarka. Neatkuriami ar nepertvarkomi plotai (0,1 ha ir didesni, išskyrus valksmus), skirti technologinėms, gamybinėms miškų ūkio ar kitoms reikmėms, pažymimi projekto brėžinyje ir įrašomi į projektą. Visų šių plotų dydžiai nustatomi apytikriai, tačiau jų suma turi atitikti visą kirtavietės ar pertvarkomo miško plotą.

Valstybinėje ir privačioje žemėje įveisiant mišką, projekto brėžinyje turi būti pažymėtos 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, visos neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių, elektros linijos, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos, 0,1 ha ir didesni plotai, kuriuose miškas neveisiamas, įvairūs intarpai (kai miškas veisiamas privačioje žemėje, projekto brėžinyje turi būti nurodytas veisiamo miško plotas ir želdinamas ar žėliantis plotas).

Miško želdinimo ir žėlimo projekte turi būti nurodyta ar želdiniai yra plantaciniai, ar bandomieji.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

25. Įveisiant mišką medžiai nuo gretimo žemės ūkio paskirties žemės savininko sklypo ribos turi būti projektuojami ir sodinami ne arčiau kaip 15 m atstumu, krūmai – ne arčiau kaip 6 m atstumu. Šio atstumo galima nesilaikyti, kai miško želdiniai ar žėliniai ribojasi su mišku, kitais miško želdiniais ar žėliniais, numatomu apželdinti sklypu arba gretimo žemės sklypo savininkai raštu patvirtina sutinką, kad miškas būtų sodinamas mažesniu atstumu nei nurodytasis.

VIII. MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

26. Miško želdinimo darbų kokybės vertinimą atlieka ir vertinimo apimtis nustato valstybinių miškų valdytojai, naudotojai ir valstybinių miškų kontrolę atliekančios institucijos. Miško želdinimo darbų vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per du mėnesius nuo miško želdinimo darbų įvykdymo, vadovaujantis šių Nuostatų 7 ir 8 priedais.

27. Miško želdinimo darbų kokybė vertinama pagal šiuos rodiklius: miško sodmenų kokybę, jų pasodinimo kokybę, želdinių tankį ir želdinių apsaugos kokybę. Bendra miško želdinimo darbų kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą. Įveisus ar atkūrus mišką sėjimo būdu, miško želdinimo darbų kokybė nevertinama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

IX. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSKAITA

28. Miško želdinių ir želdinių apskaita atliekama rudenį, želdinių – pirmaisiais jų augimo metais, žėlinių, augančių kirtavietėje, – trečiaisiais metais po miško iškirtimo, žėlinių, augančių sklypuose, kuriose miškas neaugo, – trečiaisiais metais po Miško želdinimo ir žėlimo projekto sudarymo. Valstybiniuose miškuose apskaitą privalo atlikti visi jų valdytojai ir naudotojai, privačiuose miškuose – jei ją būtina atlikti pagal kitų teisės aktų reikalavimus arba pačiam savininkui pageidaujant.

29. Apskaitos metu, vadovaujantis Nuostatų 7 priedu, nustatomas augančių gyvybingų projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankio ir Nuostatų 13 punkte nurodyto reikalingo jų tankio plote santykis pagal medžių ir krūmų rūšis, išreikštas procentais ir reikalingų at sodinti medžių

ir krūmų kiekis plote pagal jų rūšis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

30. Miško želdinių, kuriuose taikytas mišrus miško atkūrimo ar įveisimo būdas (želdinimas ir žėlimas), apskaita atliekama vadovaujantis želdinių apskaitos metodu pirmaisiais jų augimo metais, apskaitos aikštelėse apskaitant gyvybingus pasodintus medelius ir tikslinių medžių rūšių savaiminukus.

31. Miško želdinių, kuriuose taikytas mišrus atkūrimo ar įveisimo būdas (žėlimas ir želdinimas), apskaita atliekama vadovaujantis želdinių apskaitos metodu trečiaisiais metais po miško iškirtimo, o sklypuose, kuriose miškas neaugo, – trečiaisiais metais po Miško želdinimo ir žėlimo projekto sudarymo, tose pačiose apskaitos aikštelėse apskaitant gyvybingus savaiminukus ir pasodintus medelius.

32. Sėjimo būdu įveistų želdinių apskaita atliekama kaip želdinių.

33. Atlikus miško želdinių ar želdinių apskaitą, nustatoma, ar reikia papildomai želdinti, ar taikyti žėlimą skatinančias priemones. Jeigu nustatoma, kad želdiniai ar žėliniai pagal šių Nuostatų 9 priedą žuvę, miškas turi būti atkuriamas iš naujo.

X. MIŠKO ATKŪRIMO, ĮVEISIMO, ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

34. Miško atkūrimo, įveisimo, miško želdinių ir želdinių kokybės vertinimą atlieka valstybiniai miškų pareigūnai rudenį, vadovaudamiesi šių Nuostatų 7 ir 9 priedais. Vertinimų periodiškumą nustato valstybinių miškų valdytojai, naudotojai ir valstybinių miškų kontrolę atliekančios institucijos. Valstybinių miškų valdytojai ir naudotojai turi įvertinti visų šešerių metų (minkštųjų lapuočių) ir aštuonerių metų (kietųjų lapuočių ir spygliuočių) želdinių ir želdinių kokybę.

35. Miško želdinių ir želdinių kokybė vertinama pagal 3 rodiklius:

35.1. projektuotų medžių rūšių gyvybingų medelių tankį 1 ha;

35.2. projektuotų medžių rūšių vidutinį aukštį;

35.3. nepageidaujamų medžių ir krūmų, stelbiančių projektuotas medžių rūšis, vidutinį aukštį (nustatomas tik III ir IV grupės miškuose). Geros kokybės želdiniuose ir želdiniuose nepageidaujamos medžių ir krūmų rūšys neturi stelbti projektuotų medžių rūšių, patenkinamuose – vidutinis nepageidaujamų medžių ir krūmų aukštis neturi būti 50 proc. didesnis už projektuotų medžių rūšių vidutinį aukštį.

36. Želdinių ir želdinių kokybė nustatoma šių Nuostatų 35 punkte nurodytus rodiklius lyginant su faktiniais. Bendra želdinių ar želdinių kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą.

37. Kai želdiniai ar žėliniai dėl abiotinių, antropogeninių ir biotinių veiksnių žuvo ir (ar) labai pažeisti 75 proc. ir didesniame plote, jie laikomi žuvusiais. Želdinių ar želdinių žuvimo faktą valstybiniuose miškuose nustato valstybės įmonės miškų urėdijos urėdo arba kito miškų valdytojo įsakymu sudaryta komisija. Jei želdiniai ar žėliniai žuvo 0,5 ha ir didesniame plote dėl ligų ar kenkėjų pažeidimų, į komisijos sudėtį įtraukiamas Valstybinės miškų tarnybos atstovas. Privačiuose miškuose želdinių ar želdinių žuvimo faktą nustato Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus teritorinio poskyrio valstybinis miškų pareigūnas, jei želdiniai ar žėliniai žuvo 0,5 ha ir didesniame plote dėl ligų ar kenkėjų pažeidimų – Valstybinės miškų tarnybos atstovas. Nustačius miško želdinių ar želdinių žuvimo faktą, surašomas laisvos formos aktas, kuriame nurodomas žuvusių želdinių ar želdinių plotas, žuvusių medelių kiekis pagal medžių rūšis, žuvimo priežastys, rekomenduojamas miško atkūrimo būdas ir rūšinė sudėtis, gerinantys būsimų želdinių ar želdinių atsparumą neigiamiems veiksniams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, *Žin.*, 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052

38. Miškas laikomas atkurtu ir įveistu, kai želdiniuose ar žèliniuose tolygiai išsidėsčiusių gyvybingų medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra didesnis arba lygus: pušies Pa augavietėje – 0,5 tūkst. vnt./ha, pušies Pb augavietėje – 1,2 tūkst. vnt./ha, pušies kitose augavietėse – 2,5 tūkst. vnt./ha, eglės – 1,6 tūkst. vnt./ha, ąžuolo, buko, guobinių – 1,8 tūkst. vnt./ha, uosio, klevo – 1,6 tūkst. vnt./ha, liepos, juodalksnio, beržo, baltalksnio – 1,5 tūkst. vnt./ha, drebulės, maumedžio – 0,9 tūkst. vnt./ha.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

39. Kai privataus miško kirtavietėje penktaisiais metais po medyno iškirtimo tolygiai išsidėsčiusių gyvybingų medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra mažesnis nei nurodyta 38 punkte, miškas laikomas neatkurtu ir jo atkūrimą organizuoja Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS EKOSISTEMŲ APSAUGOS (IIA GR.) IR APSAUGINIAMS (III GR.) MIŠKAMS ATKURTI

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B	
Nb – žaliašilis	P, E, B	
Lb – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	P, E, A, B, K, L	
Lc – mėlyngiris	P, E, A, B, K, L, D, J	
Nd – sausgiris	A, E, U, L, K, B	
Ld – žaliagiris	A, E, U, B, L, K, J, D	
Nf, Lf – baltmiškis	A, U, K, L, G, E, J, B, D	
Lf, Uf – šlapgiris	U, A, J, B, D, E	
Ub, Ua – balašilis	P, B, E, D, J	
Uc – paraistis	J, P, E, B	
Ud – palieknis; Uf – juodgiris	J, U, E, P, B	
Pa – tyrašilis; Pb – raistašilis	P, B, E	
Pc – raistas; Pd – lieknas	J, P, E, U, B	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.
2. Ekosistemų apsaugos miškuose vyraujančių medžių rūšių auginimo tikslingumas priklauso nuo saugomos teritorijos kategorijos ir konkretaus sklypo ekosistemų natūralios sukcesijos. Želdinant pirmenybė teikiama toms medžių rūšims, kurios labiausiai atitinka gamtinių procesų dėsningumus arba saugomo ekosistemos komponento išlikimą ir plėtrą.
3. Apsauginiuose miškuose vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo jų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmenybė teikiama medžių rūšims, kurios turi tankią mišrią šaknų sistemą ažūrinės lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis ir t. t.
4. Medžių rūšių žymėjimas:
A – paprastasis ąžuolas
B – karpotasis arba plaukuotasis beržas
D – drebulė
E – paprastoji eglė
G – guobiniai
J – juodalksnis
K – paprastasis klevas
L – mažalapė liepa
P – paprastoji pušis
Pk – kalninė pušis
U – paprastasis uosis

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
2 priedas

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS REKREACINIAMS (II B GR.)
MIŠKAMS ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pj, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B, Pj	
Nb – žaliašilis	P, B, E, A _r , M	
Lb – mėlynšilis	P, B, E, Pj, A _r , M	
Nc – šilagiris	P, A _r K, L, E, B, Pj, A _r , M	
Lc – mėlyngiris	P, A _r K, L, B, E, Pj, A _r , M	
Nd – sausgiris	A _r K, L, B, E, U, B, M	
Ld – žaliagiris	A _r K, L, B, E, U, J	
Nf, Lf – baltmiškis	A _r K, L, U, B, E, G, M, Pc	
Lf, Uf – šlapgiris	A _r U, B, E, J	
Ub, Ua – balašilis, Pa – tyrašilis, Pb – raistašilis	P, B	
Uc – paraistis; Pc – raistas	P, B, J, E	
Ud – palieknis, Pd – lieknas, Uf – juodgiris	U, J, B, E, P	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.

2. Medžių rūšių žymėjimas:

A_r – paprastasis ąžuolas

A_r – raudonasis ąžuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

Pc – pocūgė

Pj – juodoji pušis

Pk – kalninė pušis

U – paprastasis uosis

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
3 priedas

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS ŪKINIAMS (IV GR.) MIŠKAMS
ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis; Na, Nb – brukniašilis	P	
Nb – žaliašilis	P, E, M	
Lb, La – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	E, P, M, A K, L, Bu, Ab, B	Ažuolynai daugiau veistini pietvakarių Lietuvoje priemolio, molio ar dvilyčiuose dirvožemiuose
Lc – mėlyngiris	E, P, B, K, L, A D, J	
Nd – sausgiris	A E, M, U, K, L, Bu, Ab, B	
Ld – žaliagiris	E, B, U, A Ab, J, K, L, D	Pietvakarių Lietuvoje daugiau veistini azuolynai, o šiaurinėje ir rytinėje jos dalyse – eglynai ir uosynai
Nf, Lf – baltmiškis	A U, L, K, G, E, Ab, B, D, J	
Lf, Uf – šlapgiris	B, U, J, A E, D	
Ub, Ua – balašilis	P, E, B	
Pa, Pb – tyrašilis, raistašilis	P, B	
Uc – paraistis	J, B, P, E	
Pc – raistas	B, J, P, E	
Ud – palieknis	J, U, B, E	
Pd – lieknas	J, B, U, E	
Uf – juodgiris	J, U, B, E	

Pastabos:

1. Paliekant sklypą atželti, būtina vadovautis šių Nuostatų 14 punktu.
2. Nusausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.
3. Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis azuolas

Ab – bekotis azuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

U – paprastasis uosis

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
4 priedas

**ŽELDINIŲ SODINIMO TANKIS EKOSISTEMŲ APSAUGOS (II A GR.),
APSAUGINIUOSE (III GR.) IR ŪKINIUOSE (IV GR.) MIŠKUOSE**

Medžio rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha
Pušis	>5
Eglė	>3
Maumedis	>2
Ažuolas Bukas Guobiniai	>4 (sėjinukais) >3 (sodinukais)
Uosis, klevas	>4
Juodalksnis, beržas, liepa	>3
Drebulė	>1,5

Pastaba. Mišrių želdinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais želdinių sudėtyje.

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
5 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d.
įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

(Miško želdinimo ir žėlimo projekto valstybinėje žemėje formos pavyzdys)

TVIRTINU

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

20 m. _____ d.

A.V.

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

0.1. Projekto Nr.*
0.2. Miškų urėdija*
0.3. Girininkija*
0.4. Kitas žemės valdytojas*
0.5. Kvartalo Nr.*
0.6. Sklypo (-ų) Nr. ir (ar) jų dalys*
0.7. Kadastrinio sklypo Nr. (pildoma, kai miškas įveisiamas)
0.8. Bendras atkuriamas ar veisiamas plotas* _____ ha, iš jo – želdinamas ir (ar) želiantis (nurodomas tik įveisiant) _____ ha
0.9. Miškų funkcinė paskirtis ir grupė* (2, 3, 4)
0.10. Miškas:* atkuriamas (1), įveisiamas (2), pertvarkomas (3), polajiniai želdiniai (4), prieš kirtimą (5)
0.11. Želdiniai: plantaciniai (1), bandomieji (2)
0.12. Buvusio medyno (-ų) rūšinė sudėtis ir selekcinė grupė ar bonitetas ¹ :
0.13. Buvusio medyno ir (ar) krūmyno kirtimo ar pertvarkymo būdas ir metai:
0.14. Projekto vykdymo pradžia* _____ m. ir želdinimo metai ² _____ sezonas:* pavasario (1) rudens (2)

¹ Įrašoma kiekvienam nukirstam medynui ar jo daliai.

² Pildoma tik pasodinus mišką.

1. PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS

1.1. Želdiniai (sodinimas ir sėjimas)* (1)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas , ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis*	Dirvos ruošimo būdas	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymo schemas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Bendras sodmenų tankis, tūkst. vnt./ha*	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis*, tūkst. vnt. (kg)

Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis*, iš viso							
1.2. Želdiniai ir žėliniai (mišrus būdas)* (2)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis* (įskaitant ir savaiminį žėlimą ar sodinimą)	Dirvos ruošimo būdas ar miško žėlimo skatinimo priemonės	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Bendra s tankis*, tūkst. vnt./ha	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis*, tūkst. vnt. (kg)
Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis*, iš viso							
Sodmenų ir sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis visuose plotuose*, iš viso							
1.3. Žėliniai* (3)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis*	Bendras tankis, tūkst. vnt./ha*	Žėlimą skatinančios priemonės		
1.4. Neatkuriamas ar neįveisiamas plotas*(4), ha (0,1 ha ir didesnis, išskyrus valksmus)							
Ploto dalies Nr. ^{3*}	Plotas, ha*	Nurodomos priežastys, dėl kurių miškas neatkuriamas ar neįveisiamas					

³ Ploto dalis, kurioje projektuojamos skirtingos (-ų) medžių rūšių (-ių) grupė ir (ar) skirtingas atkūrimo būdas, numeruojama iš eilės, neatsižvelgiant į buvusių sklypų ar jų dalių numeraciją, pvz., Nr. 1 (želdinimas – 10A), Nr. 2 (želdinimas – 8E2B), Nr. 3 (žėlimas – 10B) ir t. t.

⁴ Dirvožemio tipologinė grupė.

1.5. Priešgaisrinės apsaugos priemonės

1.6. Želdinių ir (ar) žėlinių apsaugos priemonės

.....

Projektą parengė

(Pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data)

Projektą suderino (tik įveisiant mišką)

(Pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data)

2. ATLIKTI MIŠKO ŽELDINIMO DARBAI

2.1. Panaudota miško dauginamoji medžiaga iš viso:

Medžio rūšis*	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.*	Sodmenų amžius ir tipas*	Miško dauginamosios medžiagos kategorija*	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas*

2.2. Miško želdinimo darbų kokybės vertinimas:

Ploto dalies Nr.	Sodmenų kokybė	Pasodinimo kokybė	Želdinių tankis	Želdinių apsauga	Bendras kokybės įvertinimas	Būtinios priemonės

Vertinimą atliko
(Pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data)

3. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSKAITA

(želdinių – 1-aisiais metais po sodinimo, žėlinių – 3-iaisiais po miško kirtimo (atkuriant) ar projekto sudarymo – įveisiant)

Ploto dalies Nr.*	Projektuota rūšinė sudėtis	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis plote pagal rūšis, tūkst. vnt.	Reikalingas medžių ir krūmų rūšių tankis (pagal Nuostatų 13 punktą) plote pagal rūšis, tūkst. vnt.	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankio ir reikalingo jų tankio (pagal Nuostatų 13 punktą) plote santykis pagal rūšis,* proc.	Reikalingų atsodinti medžių ir krūmų rūšių pagal jų rūšis kiekis plote, tūkst. vnt.

Apskaitą atliko
(Pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data)

4. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ ATSODINIMAS

Atsodinimo metai*	Medžio rūšis*	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.*	Sodmenų amžius ir tipas*	Miško dauginamosios medžiagos kategorija*	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas*

5. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ NURAŠYMAS

Ploto dalies Nr.*	Plotas, ha*	Nurašymo metai*	Nurašymo priežastys*	Želdinių ar žėlinių nurašymo akto Nr. ir data

Nurašymo priežastys: gaisras (1), šalčio poveikis (2), sausra (3), mechaniniai pažeidimai (4), technologijos pažeidimai (5), oro užterštumas (6), rekreacinė perkrova (7), išmirkimas (8), lapuočių stelbimas (9), žvėrių pažeidimai (10), ganiava (11), šaknų kenkėjai (12), lajos kenkėjai (13), liemenų kenkėjai (14), šaknų ligos (15), lajų ligos (16), liemenų ligos (17), neatžėlė (18), kitos (19).

6. ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

Ploto dalies Nr.	Plotas, ha	Atliktos priemonės	Data	Pareigų pavadinimas, parašas vardas, pavardė

7. ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS 6–8 METAIS

Vertinimo metai*	Ploto dalies Nr.*	Plotas, * ha	Gyvybingų projektuotų (pagal rūšis) medžių skaičius, tūkst. vnt./ha	Rūšinė sudėtis vertinimo metu*	Projektuotų medžių rūšių vidutinis aukštis pagal rūšis, m	Kokybė *

Vertinimą atliko
(Pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data)

Būtinų ūkinės priemonės
.....

PASTABOS:

- Projekto brėžinys rengiamas tokiu masteliu, kad jame būtų galima pažymėti neželdintinus plotus (išskyrus valksmus), skirtingų medžių rūšių grupes, skirtingą miško atkūrimo būdą (0,3 ha ar didesnio ploto ir pan.).
- *Pažymėti duomenys įtraukiami į kompiuterinę duomenų bazę.
- Bendras plotas nustatomas atliekant tikslius matavimus; 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės ar skirtingų miško atkūrimo būdų užimami plotai, neželdintini plotai (išskyrus valksmus) nustatomi apytikriai, tačiau jų plotų suma turi atitikti bendrą plotą, kuriam sudaromas projektas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
6 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d.
įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

(Miško želdinimo ir želimo projekto privačioje žemėje forma ir šio projekto rengimo
reikalavimai)

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽELIMO PROJEKTAS

ŽELDAVIETĖS AR ŽELVIETĖS APRAŠYMAS	
Žemės savininko ar valdytojo vardas, pavardė ar pavadinimas	
Miško želdinimo ar želimo vieta	
Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ar želiantis (ha)	
Pertvarkomo medyno ar krūmyno amžius, rūšinė sudėtis, selekcinė grupė, bonitetas, skalsumas	
Trumpas želdavietės ar želvietės aprašymas	
Augančių gyvybingų tikslinių medžių ar krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas	
Nurodyti, ar miškas sklype veisiamas pirmą kartą	
PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS	
Miško funkcinė paskirtis	
Projekto vykdymo pradžia*	
Miško atkūrimo ar įveisimo būdas	
Pertvarkymo būdas	
Projektuojama želdinių ar želinių rūšinė sudėtis	
Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)	
Želdavietės ar želvietės paruošimo darbai	
Dirvos ruošimo būdas	
Bendras tikslinių medžių rūšių tankis 1 ha (tūkst. vnt.)	
Medžių ar krūmų rūšių sodinimo atstumai (m) ir jų išdėstymas (eilėmis, juostomis, grupėmis), grupių plotas (ha), eilių skaičius juostose	
Sodmenų poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)	
Kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal medžių rūšis	
Apsaugos priemonės	
Priežiūros priemonės	
Kitos priemonės	

* Pildoma tik įveisiant mišką, šią skiltį pildo miško savininkas, pradėjęs miško įveisimo darbus.

PRIDEDAMA. Sklypo brėžinys M 1:10 000 arba 1:5000

Projektą parengė _____
(Parašas, vardas, pavardė, parengimo data)

Projektą patvirtino (įveisiant ar pertvarkant mišką)

(Vl miškų urėdijos antspaudas ir miškų urėdo ar jo įgalioto valstybinio miškų pareigūno parašas, vardas, pavardė)

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTO PRIVAČIOJE ŽEMĖJE RENGIMO REIKALAVIMAI

1. Miško želdinimo ir žėlimo projektas įveisiant mišką rengiamas atsižvelgiant į rekomendacijas „Miško želdinimo ir žėlimo skatinimo technologiniai modeliai žemės ūkiui nenaudojamose žemėse“ (Vilnius, 2005).

2. Skiltyje „Miško želdinimo ar žėlimo vieta“ įveisiant mišką turi būti įrašytas tik sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), pertvarkant ar atkuriant mišką – sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), miškų urėdija, girininkija, kvartalo ir sklypo (-ų) numeris (-iai).

3. Skiltyje „Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ar želiantis (ha)“ į veisiamo miško plotą įtraukiami suprojektuoti miško želdiniai ar žėliniai, priešgaisrinės mineralizuotos juostos, elektros perdavimo linijų, magistralinių dujotekių ir naftotiekių trasos, einančios per projektuojamus želdinius ar žėlinius, neapželdinti žemės ruožai prie melioracijos griovių arba drenažo rinktuvų (pagal savivaldybės vykdomosios institucijos išduotas sąlygas), neapželdintos apsauginės juostos, besiribojančios su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais prie kelių ir vandens telkinių, neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų. Į želdinamą ar želiantį plotą įtraukiamas plotas, kuriame sodinami sodmenys, sėjamos sėklos ar želia miškas. Atkuriant ar pertvarkant mišką šių plotų išskirti nereikia.

4. Skiltyje „Trumpas želdavietės ar žėlvietės aprašymas“ turi būti nurodytos visos sklype esančios augavietės, ploto suvelėnėjimas, užmirkimas (jei reikia), reljefas, augantys savaiminiai (iš jų – ir nepageidaujami) medžiai ir krūmai. Nustatant augavietę, kai įveisiamas miškas, turi būti kasamas dirvožemio profilis ir nustatomas podirvis. Būtina nurodyti, ar miškas sodinamas išekspluatuotuose karjeruose ar durpynuose.

5. Skiltis „Augančių gyvybingų tikslinių medžių ar krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas“ pildoma, kai sklype yra savaiminių gyvybingų tikslinių medžių rūšių savaiminukų, kurie įtraukiami į projektuojamų želdinių ar žėlinių rūšinę sudėtį.

6. Skiltyje „Miško funkcinė paskirtis“ įveisiant mišką nurodoma miško funkcinė paskirtis (ūkinė, apsauginė, rekreacinė ir kt.), atkuriant ar pertvarkant – miškų grupė (IV gr. – ūkinis, III gr. – apsauginis ir kt.), nurodoma, ar želdiniai yra plantaciniai.

7. Skiltį „Projekto vykdymo pradžia“ pildo pats žemės savininkas, pradėjęs miško įveisimo darbus. Nurodoma patvirtinto Miško želdinimo ir žėlimo projekto vykdymo pradžia, t. y. metai ir sezonas (pvz., 2010 m. pavasaris).

8. Skiltyje „Miško atkūrimo ar įveisimo būdas“ nurodoma, kaip bus įveisiamas ar atkuriamas miškas: sėjimu, sodinimu, žėlimu ar taikant mišrų būdą (sodinimą ar sėjimą ir savaiminį žėlimą).

9. Skiltis „Pertvarkymo būdas“ pildoma, kai pertvarkomi medynai ar krūmynai. Nurodomas pertvarkymo būdas, vadovaujantis Miško kirtimo taisyklių (Žin., 2010, Nr. [14-676](#)) 88 punktu. Yra šie pertvarkymo būdai: ištisinis, koridoriais, grupėmis.

10. Skiltyje „Projektuojama želdinių ar žėlinių rūšinė sudėtis“ nurodoma želdinių ar žėlinių rūšinė sudėtis, išreikšta formule, kuri nustatoma, apskaičiuojant kiekvienos medžių rūšies medelių skaičiaus santykinę dalį visame želdiniuose ar žėliniuose sudarančių medelių skaičiuje. Ši dalis išreiškiama sveiku skaičiumi (koeficientu) nuo 1 iki 10. Pavyzdžiui, želdinių rūšinė sudėtis – 7E2B1K, tai reiškia, kad želdiniuose yra 66–75 proc. paprastosios eglės, 16–25 proc. beržo ir 6–15 proc. paprastojo klevo. Rūšinės sudėties formulė rašoma koeficientų mažėjimo tvarka.

11. Skiltis „Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)“ pildoma, kai atliekamas medyno ar krūmyno pertvarkymas ar atkuriamas miškas. Nurodoma, ar buvęs medynas kirstas plynais ar atvejiniiais ir kt. kirtimais, ar atliekamas ištisinis, koridoriais, grupėmis buvusio medyno ar krūmyno pertvarkymas.

12. Skiltis „Želdavietės ar želvietės paruošimo darbai“ pildoma, kai želdavietėje ar želvietėje reikia nuleisti paviršinį vandenį, pašalinti nepageidaujamus medžius ir krūmus, taikomos priemonės miško kenkėjų ir ligų židiniams surasti ar juos naikinti ir kt.

13. Skiltyje „Dirvos ruošimo būdas“ turi būti nurodyta, kaip turi būti ruošama dirva (ištisai, vagomis, kauburėliais, aikštelėmis ir kt.), arba nurodyti priežastį, kodėl ji neruošiama. Nurodomas dirvos ruošimo gylis, atstumai tarp vagų, juostų, kauburėlių ar aikštelių dydis. Jei miškas sodinamas užmirkstančiose augavietėse ar šlaituose, nurodoma vagų kryptis.

14. Skiltyje „Bendras tikslinių medžių rūšių tankis 1 ha (tūkst. vnt.)“ nurodomas bendras viso ploto želdinių ar želinių tankis, kuris projektuojamas vadovaujantis Nuostatų 13 punkto reikalavimais.

15. Skiltyje „Sodmenų poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)“ sodmenų poreikis įveisiant ar atkuriant mišką apskaičiuojamas tik želdinamam ar želiančiam plotui, atsižvelgiant į sodinimo atstumus ir (ar) medžių grupių užimamą plotą.

16. Skiltyje „Kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal medžių rūšis“ nurodomi visi kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą tų medžių rūšių, kurios nurodytos Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (Žin., 2003, Nr. [108-4841](#); 2007, Nr. [128-5240](#)) 1 priede.

17. Skiltyje „Apsaugos priemonės“ nurodomos apsaugos priemonės kiekvienai projektuojamai medžių rūšiai (jei kiekvienai iš jų taikomos skirtingos priemonės), išskyrus atvejus, kai visoms projektuojamoms medžių rūšims taikomos tos pačios apsaugos priemonės. Būtina nurodyti, nuo kokių kenkėjų želdiniai ar želiniai turi būti saugomi (graužikų, kiškių, stirmų ir kt.). Jei tverinama tvora, turi būti nurodytas tvoros aukštis ir tankis, projektuojamų stovų plėšriesiems paukščiams aukštis, skaičius ir jų išdėstymas sklype, aprašomos, kokios turi būti naudojamos individualios medelių apsaugos priemonės, kaip jos tvirtinamos, jų aukštis. Jei projektuojama medelius apsaugoti repelентаis, nurodoma, kada, kaip dažnai, kokiomis oro sąlygomis ir koks minimalus medelių kiekis turi būti apsaugotas. Turi būti nurodyta, kada ir kaip turi būti įrengtos mineralizuotos juostos, jų plotis, kada jos turi būti atnaujinamos.

18. Skiltyje „Priežiūros priemonės“ turi būti nurodytos medelių (ne tarpueilių) priežiūros priemonės nuo stelbiančios žolinės augalijos ar nepageidaujamų medžių ir krūmų, atsižvelgiant į medžių rūšių atsparumą stelbimui. Nurodomas jų taikymo periodiškumas (pagal stelbimo tikimybę, atsižvelgiant į augavietės sąlygas), žuvusių medelių atsodinimo reikalavimai, kitos būtinos priežiūros priemonės.

19. Skiltyje „Kitos priemonės“ nurodomos paliekamos neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar želiniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių, elektros linijos, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos, 0,1 ha ir didesnės neželdintinos aikštės, įvairūs intarpai ir kiti neželdintini plotai, nurodomas jų plotis ir (ar) užimamas plotas. Šioje grafoje gali būti nurodomos ir kitos specialiosios priemonės.

20. Sklypo brėžinys rengiamas M 1:10 000 arba 1:5000. Veisiant mišką, želdavietė ar želvietė apmatuojama ir kampuose pažymima stulpeliais. Brėžinyje atkuriant ar pertvarkant mišką turi būti nurodytas atkuriamo ar pertvarkomo miško plotas, įveisiant mišką – veisiamo miško plotas ir želdinamas ar želiantis plotas. Brėžinyje nurodoma sklypo padėtis pasaulio šalių atžvilgiu, gretimi objektai, sujungimas su kvartaliniu tinklu (kai projektas sudaromas taksaciniam sklypui), rumbai arba azimutai, arba vidaus kampai ir linijų ilgiai, arba posūkio taškų koordinatės, pažymėtos visos neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar želiniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių, elektros linijos, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos, 0,1 ha ir didesnės neželdintinos aikštės, įvairūs intarpai ir kiti neželdintini plotai, 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ APSKAITOS IR VERTINIMO METODIKA

1. Miško želdinių ir želinių apskaitos ir vertinimo metodika naudojama vertinant miško atkūrimą, įveisimą, miško želdinimo darbus, atliekant miško želdinių ir želinių apskaitą ir vertinant jų kokybę.

2. Miško želdiniuose, kai sklypo plotas yra 3 ha ir mažesnis, apskaitos aikštelės turi sudaryti ne mažiau kaip 5 proc. sklypo ploto, kai 3,1–5 ha – 4 proc., kai 5,1–10 ha – 3 proc., kai sklypo plotas didesnis kaip 10 ha, jos turi užimti ne mažiau kaip 2 proc. sklypo ploto ir turi būti vienodo dydžio 100–400 m² ploto.

3. Miško želdiniuose, kai sklype vyrauja tankūs (> 8 tūkst. vnt./ha) žėliniai, stačiakampių apskaitos aikštelių plotas turi būti 4 m², kai jie vidutinio tankumo (2–8 tūkst. vnt./ha), – 10 m² ir kai jie yra reti (< 2 tūkst. vnt./ha), – 20 m². Mažesniuose kaip 1 ha sklypuose turi būti ne mažiau kaip 5, 1–3 ha – 8 ir didesniuose kaip 3 ha – ne mažiau kaip 10 apskaitos aikštelių. Žėlimas yra tolygus, kai tikslinių medžių rūšių medelių yra daugiau kaip 66-iose procentuose visų apskaitos aikštelių, netolygus – kai jų yra 66-iose procentuose ir mažiau apskaitos aikštelių.

4. Vienodo dydžio apskaitos aikštelės arba juostos tolygiai išdėstomos sklype (geriausiai – vienodais atstumais sklypo įstrižainių kryptimis). Į apskaitos aikštelę turi patekti visas mišrinimo ciklas, neįtraukiant valksmų ir kitų neželdintų plotų, kurie yra pažymėti Miško želdinimo ir žėlimo projekto brėžinyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

5. Sėjimo būdu įveistuose želdiniuose apskaitomas tik vienas iš kelių vienoje sėjimo vietoje išdygusių medelių.

6. Miško želdiniuose atskirai pagal aukščio grupes skaičiuojami 2 metų ir vyresni, turintys šonines šakutes ir formuojantys vieną stiebą, savaiminukai: ąžuolo, baltalksnio, beržo, buko, eglės, juodalksnio, liepos, maumedžio, pušies – iki 0,5 m ir >0,5 m; uosio, klevo, drebulės ir guobinių – iki 1,0 m ir >1,0 m. Skaičiuojami tik gyvybingi pagal 1 lentelę pasodinti (pasėti) medeliai ar gyvybingi savaiminukai, augantys vienas nuo kito ne arčiau kaip 0,7 m atstumu.

7. Žvėrių pažeistuose želdiniuose ar želdiniuose į apskaitą įtraukiami tik sveiki, silpnai pažeisti ir pusė vidutiniškai pažeistų medelių pagal 2 lentelę.

8. Miško želdinių ir želinių vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinio aukščio projektuotų medžių rūšių medelių aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį.

9. Nepageidaujamų medžių ir krūmų vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinių nepageidaujamų medžių arba krūmų aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį.

10. Medelių aukščiai matuojami 10 cm tikslumu.

11. Skaičiuojant miško želdinių ir želinių tankį ir aukštį, leidžiama 10% šiuose Nuostatuose nurodytų dydžių paklaida.

1 lentelė. Medelių gyvybingumo vertinimas

Medžių rūšis	Gyvybingas	Negyvybingas
Pušis	Menturės turi ne mažiau kaip 4 šakutes, apaugusias spygliais; ūgliai ir šakutės storos, spygliai ilgi, gerai išsivystę Viršūninis ūglis	Menturės turi mažai (1–2) šakučių, spygliai reti – tik šakučių galuose; ūgliai ir šakutės plonos, spygliai menki

Medžių rūšis	Gyvybingas	Negyvybingas
Eglė	Viršūninis ūglis yra ne mažiau kaip 1,5 karto ilgesnis už šoninius, laja smaili, kūgiška, spygliai tankūs	Viršūninis ūglis trumpesnis už šoninius, laja skėtiška, spygliai reti
Ažuolas	Ryškus Viršūninis ūglis, gana storas, pumpurai stambūs, normalaus dydžio (kaip stambių medžių)	Stagariškas stiebelis arba ryškiai krūmiška lajos forma, labai nuplonėję ūgliai, lapai ploni, reti
Uosis, klevas, liepa	Sakutės sudaro smailų kampą su liemeniu, Viršūninis ūglis storas, laja kūgiška, pumpurai stambūs, lapai tamsiai žali	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, laja skėtiška arba reta, šakutės sudaro statų kampą su liemeniu, lapai maži, blyškūs
Beržas, juodalksnis, baltalksnis, drebulė, guobiniai	Ryškus, storas Viršūninis ūglis, pumpurai stambūs, laja kūgiška	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, pumpurai smulkūs, laja skėtiška arba krūmiška
Kitos medžių rūšys	Medelis nepažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų arba jų pažeidimai neturi neigiamos įtakos augimui	Medelis pažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų ir dėl to skursta, nyksta, džiūsta

2 lentelė. Žvėrių medžių rūšims padarytų pažeidimų tipai

Medžių rūšys	Pažeidimo tipai ir apibūdinimas			
	sveiki ir nedaug pažeisti	silpnai pažeisti	vidutiniškai pažeisti	stipriai pažeisti ir žuvę
Pušis	Nuskabyta mažiau kaip 30 % menturinių šakučių ūglių, žievė nepažeista	Nuskabyta 30–50 % menturinių šakučių ūglių, yra pavienių iki 1 cm pločio žaizdų kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50% mentalinių šakučių ūglių; nuskabyta daugiau kaip 50 % mentalinių šakučių ūglių, yra ištisinių žaizdų žievėje, iki 1/3 kamieno apskritimo ilgio	2–3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % menturinių šakučių ūglių, 1–3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % menturinių šakučių ūglių, nulaužtas kamienas (nėra prieaugio į aukštį, džiūstančios šakos, stagarai), žievėje yra ištisinių žaizdų 1/3–2/3 kamieno apskritimo ilgio
Eglė	Nuskabyta mažiau kaip 30 % mentalinių šakučių ūglių, yra iki 1 cm pločio pavienių žaizdų kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % menturinių šakučių ūglių, kamieno žievėje yra iki 5 cm pločio žaizdų	2 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % menturinių šakučių ūglių, kamieno žievėje yra 5–10 cm pločio žaizdų	3 kartus ir daugiau nuskabytas Viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % menturinių šakučių ūglių (nėra prieaugio į aukštį, džiūstančios šakos, stagarai), kamieno žievėje yra platesnių kaip 10 cm žaizdų
Ažuolas	Nuskabyta mažiau kaip 30 % šoninių šakučių ūglių, yra pavienių iki 5 cm pločio žaizdų su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % šoninių šakučių ūglių, žievėje iki 1/3 kamieno apskritimo ilgio yra ištisinių žaizdų	2-3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % šoninių šakučių ūglių, yra ištisinių žaizdų žievėje, nuo 1/3 iki 2/3 kamieno apskritimo ilgio	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % šoninių šakučių ūglių, nulaužtas kamienas (stagariukai su siūliniais ūgliais, besikrūmijantys), žievėje yra platesnių kaip 2/3 kamieno apskritimo ilgio žaizdų
Uosis, klevas ir kitos	Nuskabyta mažiau kaip 30 % šoninių šakučių ūglių, žievė nepažeista	Iki 3 kartų nuskabytas Viršūninis ūglis ir 30–50 % šoninių šakučių ūglių, kamieno žievėje yra pavienių iki 1 cm pločio žaizdų su tarp jų išlikusiu brazdu	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir 50–75 % mentalinių šakučių ūglių, kamieno žievėje yra nuo 1 iki 3 cm pločio žaizdų	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas Viršūninis ūglis ir 75–100 % šoninių šakučių ūglių (nėra prieaugio į aukštį, stagarai), yra platesnių kaip 3 cm žaizdų kamieno žievėje

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
8 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d.
įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

Vertinimo kriterijai	Gera (3)	Patenkinamai (2)	Blogai (1)
Sodmenų kokybė (vertinama vadovaujantis Miško sodmenų kokybės reikalavimais (Žin., 2003, Nr. 71-3292 ; 2008, Nr. 68-2598)	mažiau kaip 10% sodmenų neatitinka reikalavimų	10–20% sodmenų neatitinka reikalavimų	daugiau kaip 20% sodmenų neatitinka reikalavimų
Pasodinimo kokybė (šaknys neužlenktos, prispaustos, pasodinta tinkamoje vietoje mikroreljefo atžvilgiu, vienmečiai pušies sėjinukai pasodinti iki pirmųjų spyglių)	pasodinta gerai (trūkumai pagal pateiktus kriterijus sudaro mažiau kaip 10%)	10–20% sodmenų pasodinta nekokybiškai	daugiau kaip 20% sodmenų pasodinta nekokybiškai
Želdinių tankis (vertinama vadovaujantis Nuostatų 13 punktu)	želdinių tankis mažesnis iki 5% už nurodytą Nuostatų 13 pункte	želdinių tankis mažesnis 6–20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte	želdinių tankis mažesnis daugiau kaip 20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte
Želdinių apsaugos kokybė (nuo entokenkėjų, ligų, jeigu projektuota – šaknų mirkymas, mineralizuotos juostos)	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista mažiau kaip 10% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista 10–20% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista daugiau kaip 20% pasodintų medelių

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
9 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d. įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS 1–8 METAIS*

Medžių rūšių pavadinimas	Augavietė	Vertinimas	1 m.	2 m.	3 m.	4 m.	Žėlinių tankis 1–4 m. virš 0,5 m ar 1 m**	Želdinių ir žėlinių tankis 5–6 m., tūkst. vnt./ha	Želdinių ir žėlinių tankis 7–8 m., tūkst.vnt./ha	Vidutinis aukštis 7–8 m., m****	
			želdinių tankis, tūkst. vnt./ha								
Pušis	Nae, Ua, Ub, Uc, Na, La Nb, Lb, Nc, Lc	geri	4,5	4,3	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	1,0 – Nae, Ua, Ub, Uc 1,1 – Na, La 1,8 – Nb, Lb, Nc, Lc	
		patenkinami	2,9	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	0,7 – Nae, Ua, Ub, Uc 0,8 – Na, La 1,3 – Nb, Lb, Nc, Lc	
	Pa	geri	-	-	-	-	1,0	1,0	1,0	-	
		patenkinami	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	
	Pb	geri	-	-	-	-	3,0	3,0	3,0	-	
		patenkinami	-	-	-	-	1,2	1,2	1,2	-	
	Eglė	Visų	geri	2,7	2,6	2,5	2,5	3,0	2,5	2,5	1,2
			patenkinami	1,7	1,6	1,6	1,6	1,9	1,6	1,6	0,8
Ažuolas, bukas, guobiniai	Visų	geri	2,7	2,6	2,5	2,4	3,0	2,0	2,0	1,5	
		patenkinami	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,2	
Uosis, klevas	Visų	geri	3,6	3,4	3,3	3,2	4,0	2,5	2,5	2,0	
		patenkinami	2,3	2,2	2,1	2,0	2,5	1,6	1,6	1,5	
Liepa, juodalksnis, beržas, baltalksnis	Visų	geri	2,7	2,6	2,5	2,4	3,0	2,4	-	-	
		patenkinami	1,7	1,6	1,5	1,5	1,9	1,5	-	-	
Drebulė****	Visų	geri	1,8	1,7	1,6	1,6	2,0	1,5	-	-	
		patenkinami	1,2	1,1	1,0	1,0	1,3	0,9	-	-	

Medžių rūšių pavadinimas	Augavietė	Vertinimas	1 m.	2 m.	3 m.	4 m.	Želinių tankis 1–4 m. virš 0,5 m ar 1 m**	Želdinių ir želių tankis 5–6 m., tūkst. vnt./ha	Želdinių ir želių tankis 7–8 m., tūkst.vnt./ha	Vidutinis aukštis 7–8 m., m***
			želdinių tankis, tūkst. vnt./ha							
Maumedis	Visų	geri	1,8	1,7	1,6	1,6	2,0	1,5	1,5	-
		patenkinami	1,2	1,1	1,0	1,0	1,3	0,9	0,9	-

*Mišrių želdinių ar želių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais; įveisiant mišką, spygliuočių tankis gali būti iki 20 proc. mažesnis nei nurodyta lentelėje. Kai bent vienas želdinių ar želių kokybės rodiklis neatitinka vertinimo „patenkinami“, kokybė vertinama „blogi“.

** Aukštis virš 0,5 m vertinamas eglės, pušies, ąžuolo, juodalksnio, baltalksnio, beržo, liepos, buko, maumedžio, virš 1 m – uosio, klevo, drebulės ir guobinių želių. Kai želių aukštis mažesnis kaip 0,5 m ar 1 m, jų tankis sklype turi būti 20 proc. didesnis nei nurodytas.

*** Netaikoma įveistam miškui ir Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje.

****Vertinant hibridinės drebulės želdinius, jų tankis 1–4 metais gali būti iki 30 proc. mažesnis nei nurodytas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, Žin., 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052

Dėl aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo